

Eindrapport Innovatieregeling 2011

Titel project: Met de flipvideo in een mum van tijd een uitdagende en resultaatverhogende les gespreksvaardigheid verzorgen

Thema:, nieuwe videotoeepassingen

Onderwijssoort: VO

Versie 1

Datum 19 november 2011

SURFnet/Kennisnet Innovatieprogramma

1. Gegevens project-instelling	Naam instelling:	Mondriaan College Oss
	Projectleider:	Mevrouw Ankie Cuijpers
	Functie:	Docente Duits
	Afdeling:	Havo/vwo

2. Omschrijving project	Titel: Met de flipvideo in een mum van tijd een uitdagende en resultaatverhogende les gespreksvaardigheid verzorgen Ondertitel: De flipvideo als documentatie en reflectie-instrument bij gespreksvaardigheid mvt Innovatieregeling : nieuwe video toepassingen Onderwijssoort: VO Projectbeschrijving: Doelstelling: Het documenteren en verbeteren van gespreksvaardigheid in de doeltaal met gebruikmaking van flipvideo's als reflectie-instrument. Gesprekken worden opgenomen middels flipvideo's en geprojecteerd via de beamer. Doelgroep: onderbouw en bovenbouw vmbo-t/havo/vwo Omschrijving: Vanaf leerjaar 1 wordt de flipvideo ingezet bij spreekvaardigheid Duits als documentatie bij het Europees taalportfolio en als reflectie-instrument. Looptijd: gestart wordt in mei 2011 in leerjaar 1 t/m leerjaar 3 vmbo-t , 2 t/m 4 havo en 2 t/m 5 vwo. Vanaf september tot en met november worden de eindexamenklassen bij het project betrokken. De leerlijnen van het ERK vormen het uitgangspunt Mei 2011 start vmbo-t 1,2 met oefeningen op A1 niveau; havo/vwo 2 en 3 met oefeningen op A2 niveau. Twee maal per maand vinden er trainingen plaats. De leerlingen oefent aan de hand van taaltaken conform ERKniveau. De oefeningen worden vastgelegd op flipvideo en in de les gebruikt om te reflecteren m.b.v. de taaltaken zowel door de leerkracht alsook door medeleerlingen. De taaltaken voldoen aan de ERKcriteria. Afsluiting eind juni van het beoogde niveau. In het nieuwe schooljaar wordt gestart met een hoger niveau. De werkwijze is hetzelfde. De eindexamenklassen worden dan ook betrokken bij het project. Eind november
3. Doelstelling	Omschrijving van de oorspronkelijke doelstelling Efficiënte manieren om het communicatieonderwijs in de mvt te verbeteren staan al jaren op het verlanglijstje van de taaldocenten. Veelal was de docent degene die de aanwijzingen gaf die tot verbetering moesten leiden. Algemeen bekend is, dat een actieve houding van leerlingen de leeropbrengsten verhoogt. De oplossing is simpel: op een eenvoudige en snelle manier kunnen opnames van gesprekken gemaakt worden met behulp van flipvideo's. Na de opname kan op een eenvoudige manier het beeldmateriaal geprojecteerd worden via de beamer. Hierdoor wordt de motivatie van leerlingen om gesprekken voeren serieus te oefenen aanzienlijk verbeterd . Het documenteren van de vorderingen in het taalportfolio voor de vaardigheid gesprekken voeren op ERK niveau wordt hierdoor sterk vereenvoudigd. Door visuele

	reflectie in klassenverband worden leerlingen uitgedaagd om een hoger niveau te bereiken. Het gebruik van flipvideo's biedt de kans om het ERK en het Europees taalportfolio op een uitdagende manier te implementeren in het taalonderwijs.
4. Resultaten	De behaalde resultaten Het projectidee is geslaagd als alle leerlingen die deelnemen in een taalportfolio hun ontwikkeling voor gespreksvaardigheid gedocumenteerd hebben en als er voor alle niveaus taaltaken ontwikkeld zijn voor gesprekken voeren waarbij de flipvideo als ICTmiddel is ingezet. In totaal hebben we 25 taaltaken gerealiseerd voor de verschillende ERKniveau's. A1 negen taaltaken A2 negen taaltaken B1 vier taaltaken B2 drie taaltaken We hebben veertien video's geplaatst. Er zijn veel meer opnames gemaakt, maar de geplaatste video's zijn een selectie van enkele Taaltaken. Bij de taaltaken is ook telkens vermeld welke beoordelingscriteria er gebruikt werden. Het succes van dit project is niet meetbaar in cijfers. Alle collega's en leerlingen gaven aan dat het plezier waarmee leerlingen hebben gewerkt een heel belangrijke factor is. De onderwijskundige meerwaarde komt tot uiting in het kennismaken met de beoordelingscriteria van het ERK en het geven van feedback door leerlingen, waardoor het niveau van spreken en gesprekken voeren duidelijk verbetert. Wij zijn dan ook van mening dat het oefenen van spreekvaardigheid met taaltaken en reflectie d.m.v. een video-opname een wezenlijke bijdrage levert aan de verbetering van spreekvaardigheid. Het plan om elke leerling een video te laten uploaden naar het Europees Taalportfolio bleek te ambitieus. Dit had twee redenen: met name in de onderbouw was het niet haalbaar om elke leerling te filmen in deze tijdsspanne en bovendien was het niet zinvol om in september/ oktober in het portfolio een niveau vast te leggen, dat pas aan eind van het schooljaar bereikt hoeft te worden. We hebben wel in havo-5 alle leerlingen een video laten uploaden. Zij hadden dit eind van klas 4 ook al gedaan. We wilden wel ontdekken op welke manier je het beste een video kunt uploaden en dit vermelden voor andere collega's.
5. Disseminatie	Overdracht van kennis over het project Alle vreemde talensecties kunnen gebruik maken van de verschillende taaltaken en de video's als voorbeeld gebruiken. De eindresultaten zijn vermeld op de blog: http://www.innovatieregeling.nl/category/nieuwe-videotoepassingen/flipcamera/

	Op het Mondriaan College is een bericht geplaatst in het schoolbulletin in juni. Het bulletin is bestemd voor ouders, leerlingen en collega's. In januari verschijnt een speciale editie Meer Mondriaan. Hierin komt een uitvoeriger bericht. In december verschijnt een artikel in Levende Talen met daarin een link naar de weblog. Op 4 november heb ik op het Nationaal Congres Talen, waarbij ik assisteerde bij een workshop van de SLO, collega's verteld over dit project en de link toegestuurd. Ik heb 44 collega's verspreid over diverse scholen in Nederland de link toegestuurd. Een aantal collega's heeft een reactie geplaatst op de weblog. Een collega bij het Europees Platform heeft de link ontvangen met het verzoek die te verspreiden. In mei geef ik een workshop over dit project in Rindern op het Congres Lernen vom Nachbarn. Op de LinkedIn groep Levende Talen ontstond eind oktober een discussie n.a.v. de vraag: Wat zijn jullie ervaringen bij de implementatie van het ERK? Ik heb onze ervaringen vermeld en de link naar de blog bijgevoegd.
6. Procesbeschrijving	Beschrijving van de werkzaamheden Het voordeel van dit project was dat alle docenten van de sectie Duits er bij betrokken waren en ook daadwerkelijk mee hebben geholpen om het project uit te voeren. Elke docent heeft een aantal taaltaken gemaakt en in zijn klassen uitgevoerd. De leerlingen werden gefilmd bij de gesprekken en presentaties en daarna werden de filmpjes getoond aan de klas voor feedback. Er hebben zich nauwelijks problemen voor gedaan. Een collega had vergeten het juiste knopje om te zetten, waardoor het beeld wazig was. Dat doe je één keer en vervolgens weet je dat. Het enige probleem waar collega's tegenaan liepen was de tijdsfactor om alle leerlingen te kunnen filmen. Dit kwam voornamelijk door het moment waarop we begonnen: begin mei. Je hebt de klassen dan nog maar twee maanden en vervolgens heb je de leerlingen het jaar daarop niet meer. In september starten biedt een beter perspectief. Het is ook zinvol om in de taaltaken met eenzelfde thema toch verschillen aan te brengen, zodat het voor een klas niet saai wordt om te luisteren. In de weblog hebben we diverse tips gegeven op welke manier je kunt afwisselen. 1. Maak bij een thema een onderverdeling, bijvoorbeeld over boodschappen doen. Een taalkaak over het ontbijt en de nadere twee over de lunch en het avondeten. Dat maakt het luisteren naar afwisselend. 2. Verdeel de taken: leerlingen die het gesprek voeren en leerlingen die filmen en leerlingen die beoordelen. 3. Leg vooraf duidelijk uit wat er verwacht wordt t.a.v. de ERK criteria. 4. Niet alle leerlingen hoeven gefilmd te worden bij een taalkaak. Laat leerlingen wel allemaal oefenen, maar film bijvoorbeeld twee groepjes en laat die filmpjes zien. Naar aanleiding van de feedback kan vervolgens een volgend groepje nog

eens oefenen. Andere leerlingen komen dan een volgende keer aan de beurt.

5. Zorg dat de camera stil staat en er niet van de een naar de ander gefilmd wordt, want dat is erg onrustig om naar te kijken.

Het is belangrijk dat er een collega is, die op de hoogte is van het werken met het ERK en het vervaardigen van taaltaken. Dat is niet iets wat je zomaar even doet. Daarom adviseer ik scholen om deel te nemen aan het NetWERK.

Info kan men krijgen via Kim de Jong k.dejong@slo.nl

We hebben het niet gehaald om alle leerlingen een filmpje te laten uploaden naar het Europees Taalportfolio. Althans niet binnen de uitvoering van dit project. Het was erg idealistisch om dat te willen. Dat dit niet gelukt is, hing samen met het feit, dat het project niet in één schooljaar plaatsvond en daardoor niet alle leerlingen gefilmd konden worden. Bovendien gaat het om het documenteren van het eindniveau. We adviseren dan ook om pas na één jaar een document vast te leggen.

Het gebruik van de twee tablets, Asus Eeepad en de ipad leverde geen betere geluidskwaliteit op. Werken met de flip heeft meer voordelen. Je kunt er een microfoon op aansluiten en de flip kan op een statief staan. Bovendien zit er een geheugenkaart in, zodat de hoeveelheid opslag geen probleem is.

Filmen met de ipad en Asus Eeepad

Bij de uitvoering van de taaltaken hebben mijn collega en ik afwisselend fragmenten opgenomen met de flipvideo en de camerafunctie van twee tablets (de iPad2 en Asus EeePad Transformer). De hanteerbaarheid van de flipvideo bleek in de uitvoering handiger, zeker vanwege het aanwezige statief en de externe microfoon. Qua beeldkwaliteit doen zij alle drie niet voor elkaar onder, maar qua geluidskwaliteit zijn er grote verschillen. De externe microfoon bij de flipvideo zorgde voor een perfecte geluidskwaliteit. Daartegenover staan de ingebouwde microfoons bij de tablets, waarbij de afstand tot de sprekers maximaal 1 meter mocht bedragen als er nog iets van het geluid moest overblijven. Met audio- of videobewerkingsprogramma's is dit nog wel aan te passen, maar dit is uiteraard geen ideale situatie. Een ander bijkomend voordeel van de flipvideo is de ingebouwde usb(-stick)- koppeling. Heel gemakkelijk kan een opgenomen fragment op een harde schijf of dvd gekopieerd worden. Ook ondanks de grootte van de bestanden, vanwege de goede kwaliteit in beeld en geluid, is het uploaden naar een harde schijf geen tijdrovend karwei. Bij de tablets worden de fragmenten 'alleen' op het apparaat in de camerafunctie of galerij opgeslagen. Via respectievelijk 'iTunes' of 'MyCloud' kunnen fragmenten naar andere hardware verplaatst worden. Bij de tablets is het wel makkelijker om fragmenten direct te 'sharen' vanwege de directe link naar YouTube. Het enige nadeel van de flipvideo ten opzichte van de tablets is de geringere opslagcapaciteit, waardoor bij een groter aantal opnames een deel omgezet moet worden naar een ander medium, zodat er nog genoeg datacapaciteit overblijft voor de overige opnames. Dit kan ondervangen worden door de aanschaf van

	een extra geheugenkaartje.
7. Implementatie	Gebruik / inzet / doorontwikkeling van het eindresultaat Als sectie hebben we besloten om gewoon door te gaan met het ontwikkelen van taaltaken en het opnemen van filmpjes. Ook collega's worden vaardiger in het ontwikkelen van taaltaken en het gebruik van de ERKcriteria. De belangrijkste reden is echter dat leerlingen deze manier van leren heel leuk vinden en daardoor meer gemotiveerd zijn om hun best te doen. Zelf zal ik in elk geval de online cursus video maken van Kennisnet gaan volgen en de opgedane kennis met de andere sectieleden delen. Ik heb gemerkt aan de opnames, dat er op dit punt nog het een en ander te leren valt.
8. Tips voor de toekomst	Adviezen en aanbevelingen Veel docenten willen graag materiaal waarmee ze direct aan de slag kunnen. Praktisch en gemakkelijk toepasbaar. Het is dan ook aan te bevelen om eerst een bestaande taalkaak uit te proberen en daarna aanpassingen te maken. Het is erg belangrijk dat de docent en de leerling enthousiast zijn. Zorg dat de voorbereiding en uitvoering van een taalkaak niet te veel tijd in beslag neemt. Hou de stappen beperkt. Wissel thema's af. Geef na het geven van feedback andere groepen de kans om verbeteringen aan te brengen, voordat zij een gesprek houden. Een andere aanbeveling is het om de weblogs te volgen op het gebied van ICT. Ik wil er twee noemen. Op de eerste plaats de weblog van Margreet van den Berg: http://ict-en-onderwijs.blogspot.com/ en de weblog van Willem Karssenberg: http://www.trendmatcher.nl/ Door deze blogs te volgen, ben je goed op de hoogte van de nieuwste ontwikkelingen op ICTgebied. Je hoeft echt niet het hele internet af te struinen. Op deze blogs vind je vaak goed toepasbare ideeën of je komt zelf op een leuk lesidee. Innovatie hoeft niet te betekenen dat je je veel extra werk op de hals haalt. Dat weerhoudt collega's vaak om ergens aan te beginnen. Soms kun je met een simpel idee veel stappen voorwaarts maken. Wat wij hebben bereikt met ons project is het ontwikkelen van een didactiek die leidt tot het verbeteren van spreekvaardigheid. Hierbij speelt de actieve betrokkenheid van leerlingen een grote rol. Een van de indicatoren van de inspectie is de actieve betrokkenheid! van leerlingen in de les. Het heeft ons tijd gekost om taaltaken te ontwikkelen, maar wij zijn er ons van bewust dat de investering voor de lange termijn is en niet alleen voor dit schooljaar.